

Notitie vaccinatie zorgmedewerkers

Datum: 17 maart 2021

Van: Regiegroep vaccinatie zorgmedewerkers

Deelnemers regiegroep: ActiZ, Zorgthuisnl, VGN, BVKZ, V&VN, Revalidatie Nederland, GGD GHOR Nederland, RIVM, VWS

Aanleiding

Er is bezorgdheid bij de regiegroep dat bij de doelgroep het vertrouwen in de vaccinatie verdwijnt. Goede communicatie richting de doelgroep – met ook voor kenmerken van de doelgroep – is noodzakelijk. Gerichtte communicatie naar de doelgroep zorgmedewerkers is gewenst. Mogelijk biedt uitkomsten uit het nadere onderzoek naar een mogelijk verband tussen bijwerkingen van AstraZeneca een kans om het vertrouwen bij de doelgroep in AstraZeneca te vergroten.

Bespreekpunten

- Zorg om vaccinatiebereidheid
- Communicatie naar de doelgroep zorgmedewerkers

Zorgpunten

- Lage opkomst
- Laag vertrouwen in AZ
- Lage vaccinatiebereidheid kan leiden tot beperkt effect op voorkomen van ziekteverzuim, wat weer zorgen geeft over de zorgcontinuïteit
- Communicatie en informatievoorziening sluit niet aan op de doelgroep (meer aanvullende informatie nodig)
- Doelgroep heeft veel onderling contact met negatief effect op beeld en bereidheid van vaccinatie

Toelichting

- 1) Herstel geloofwaardigheid en uitleg op passend niveau:
 - a. Er ligt een kans (AZ wordt nu het meest onderzochte vaccin o.i.d.) om het vertrouwen in het vaccin te herstellen. Van begin af aan heeft het vaccin te maken gehad met een imagoprobleem; zeker als het vergeleken werd met pfizer
 - b. Maar belangrijker misschien is de ontvankelijkheid en het begrip voor de boodschap. De groep die momenteel gevaccineerd wordt en voor de komende tijd geboekt stond zijn medewerkers die niet allemaal op HBO-niveau werkzaam zijn en velen – zeker in de groep ondersteuning en hbH – zijn lager geschoold. In deze groep medewerkers moet gekeken worden naar een taal en uitlegniveau die past bij hun opleiding en voorkennis. Deze groepen zijn ook meer ontvankelijk voor andere boodschappen dan die – zoals nu – langs van hoog geschoolden gebracht worden. De uitlegvideo (hoog over) door een expert van het RIVM helpt dan niet.
- 2) Vanuit arbodiensten hebben we signalen gekregen dat vaccinatiebereidheid laag is en met name zorgmedewerkers met een allochtone achtergrond terughoudend staan tegenover vaccinatie. Ook is deze groep minder goed bereikbaar.

- 3) Snelle en adequate communicatie over AZ, gevonden conclusies n.a.v. onderzoek. Informatie vanuit VWS over AZ om vaccinatiebereidheid te verhogen.

Vaccinatiebereidheid

Van RIVM/VWS zijn er de volgende onderzoeken naar vaccinatiebereidheid:

- vanuit de Gedragsunit (meegenomen in breed onderzoek, zie onderstaande grafiek en kijk op [Vaccinaties | Coronadashboard | Rijksoverheid.nl](#)).
- VWS: vaccinatiemonitor (zie bijlage 1 voor de laatste resultaten van 9 maart)

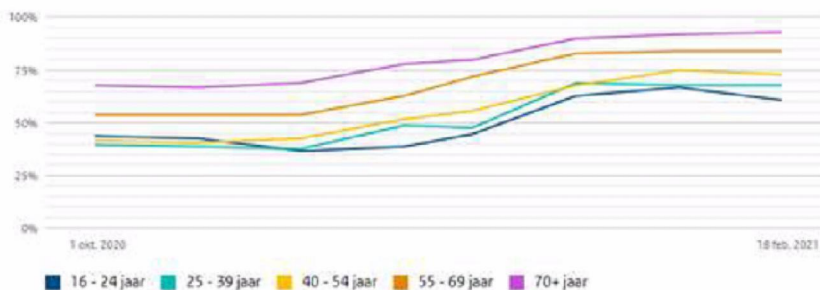
Bij beide onderzoeken is – voorzover bekend – geen onderscheid naar beroepsgroepen. Wel naar leeftijd, geslacht en opleidingsniveau. De vraag staat uit bij beide onderzoeken het mogelijk is beroepsgroepen mee te nemen (bijv. splitsing naar zorgmedewerkers).

Vaccinatiebereidheid

Deze grafiek toont per leeftijdsgroep en in totaal hoeveel procent van de bevolking zelf een prik tegen corona wil hebben. De cijfers komen uit onderzoek waarin wordt gevraagd of mensen een prik willen krijgen. Het onderzoek wordt elke drie weken herhaald.

76%

Percentage van de Nederlandse bevolking dat zelf een prik tegen corona wil hebben

Waarde van dinsdag 16 maart - Bron: RIVM

Bijlage 1 - Samenvatting uitkomsten vaccinatiemonitor 9-3-2021

- Vaccinatiebereidheid is de afgelopen twee weken gelijk gebleven en ligt op zeven op de tien.
- Informatiebehoefte is gelijk gebleven en is het hoogst voor informatie over veiligheid, bijwerkingen en mogelijke lange termijn effecten.
- Bezorgdheid over vaccinatie is gelijk gebleven (3 op de 10) en gaat over (lange termijn) bijwerkingen, welk vaccin men krijgt, de werking van de vaccins en het tempo van vaccinatie.
- Kennis over het proces blijft ongeveer gelijk, maar is op een paar onderdelen gestegen.
- Het vertrouwen dat de vaccins bijdragen in het onder controle krijgen van corona is gelijk gebleven. Nog steeds denkt iets meer dan de helft dat dit veel bijdraagt.
- Het vertrouwen in de aanpak van het vaccinatieprogramma van de Rijksoverheid is ten opzichte van twee weken eerder weer iets gestegen, net als het vertrouwen dat het vaccin beschermt tegen corona.
- Het vertrouwen in de veiligheid van de vaccins is gelijk gebleven t.o.v. twee weken eerder, maar gedaald t.o.v. vier weken eerder en ligt nu op de helft.

Resultaten:

Vaccinatiebereidheid

De vaccinatiebereidheid onder mensen die zich nog niet hebben laten vaccineren, is gelijk ten opzichte van twee weken geleden, maar lager dan 4 weken geleden. Toen leek de vaccinatiebereidheid op een hoogtepunt te zijn met 79%, waar deze nu op 71% ligt. Twee weken eerder lag dit op 73%. Dat komt met name omdat de groep die aangeeft zich waarschijnlijk niet te laten vaccineren, is gestegen.

Het is belangrijk om in de gaten te houden of deze dalende trend sinds week 5 2021 doorzet.

Twijfels, vragen en informatievoorziening/-behoefte

Men heeft met name twijfels of vragen over de lange termijn effecten van de vaccins op bijvoorbeeld vruchtbaarheid. Ook staat niet iedereen open voor elk vaccin, vaccins met een lagere effectiviteit bijvoorbeeld, is voor een deel een drempel om heroverwogen of vaccinatie wel zinvol is. Daarnaast twijfelt een deel over de termijn van vaccinatie, tegen die tijd is het wellicht niet meer nodig (voldoende dekking/hoge vaccinatiegraad) of omdat ze vinden dat anderen voorrang boven hen moeten krijgen. Daarnaast leven er vragen over hoe lang de vaccins werken en in hoeverre het dan nuttig is om je te laten vaccineren.

De informatiebehoefte over vaccinatie is ongeveer gelijk gebleven de afgelopen twee weken. Men heeft nog steeds de meeste behoefte aan informatie over de veiligheid, bijwerkingen en mogelijke lange termijn effecten van de vaccins. Zo'n acht op de tien mensen geven dit aan. Daarnaast heeft ongeveer driekwart van de mensen ook behoefte aan informatie over de werking van de vaccins op mutaties van het virus en of de maatregelen kunnen worden versoepeld na vaccinatie.

Ongeveer zeven op de tien mensen hebben behoefte aan informatie over de verschillen tussen de vaccins, hoe de verschillende vaccins werken en wie wanneer aan de beurt is.

Men verwacht nog steeds het vaakst informatie over een coronavaccin van het RIVM of GGD (69%), maar ook vanuit de Rijksoverheid (56%) en vanuit de huisarts (53%). Daarnaast geeft 15% aan informatie te verwachten van experts in de media. Dit is stabiel gebleven.

Rijksoverheid.nl/coronavaccinatie en de website van het RIVM zijn nog steeds de plekken die men het vaakst noemt als plekken waar men terecht kan voor betrouwbare informatie over vaccinatie. Zo'n zeven op de tien mensen noemen deze bronnen.

Zorgen

Zorgen over vaccinatie zijn gelijk gebleven de afgelopen vier weken, zo'n drie op de tien mensen maakt zich zorgen. 37% maakt zich (helemaal) geen zorgen over vaccinatie, ook dat aandeel is stabiel sinds week 3 2021. Zorgen gaan over (lange termijn) bijwerkingen, welk vaccin men krijgt, de werking van de vaccins (krijg ik daarna geen corona meer?) en het tempo van vaccinatie.

Kennis, houding en gedrag(sintentie)

De kennis over het proces van vaccinatie is redelijk gelijk gebleven, op een aantal verschuivingen na:

- Het aandeel mensen dat weet dat als er veel mensen gevaccineerd zijn er uiteindelijk minder maatregelen nodig zijn, is de afgelopen twee weken gestegen van 72% naar 78%.
- Ook geven meer mensen aan dat je na vaccinatie het coronavirus niet meer kunt overdragen. Dit is gestegen van 15% naar 19%, maar ligt nog steeds erg laag.
- Het aandeel mensen dat aangeeft dat de stelling 'na vaccinatie wordt je minder ziek van corona' juist is, is gestegen van 60% naar 67%.
- Het aandeel mensen dat aangeeft dat de stelling dat er 'na vaccinatie minder maatregelen gelden voor jou' juist is, is flink gestegen van 19% naar 33%.

Het aandeel mensen dat van plan is weer meer dingen te gaan doen na vaccinatie is de afgelopen twee weken gestegen van 40% naar 46%. Dat geldt ook voor het aandeel mensen dat aangeeft pas weer meer dingen te gaan doen als ze gevaccineerd zijn (van 36% naar 43%).

Het aandeel mensen dat vindt dat je alle meer dingen kunt gaan doen als je gevaccineerd bent, lijkt licht gestegen te zijn (van 41% naar 47%), maar dit is geen significante stijging.

Ruim de helft van de mensen geeft aan dat ze anderen gaan aanmoedigen om zich te laten vaccineren tegen corona. Eén op de tien mensen doet dit nu zelfs al.

Vertrouwen vaccinatie

Het vertrouwen dat de vaccins bijdragen in het onder controle krijgen van corona is gelijk gebleven. Nog steeds denkt iets meer dan de helft dat dit veel bijdraagt, een derde denkt dat dit enigszins bijdraagt en 12% weet het niet of denkt dat het niet bijdraagt.

Het vertrouwen in de aanpak van het vaccinatieprogramma van de Rijksoverheid is ten opzichte van twee weken eerder weer iets gestegen (van 29% naar 37%), maar is nog niet op het niveau van eind 2020 (46%).

Het vertrouwen in de veiligheid van de vaccins is gelijk gebleven t.o.v. twee weken eerder, maar gedaald t.o.v. vier weken eerder en ligt nu op de helft.

Het vertrouwen dat het vaccin beschermt tegen corona is de afgelopen twee weken gestegen en ligt nu op net iets meer dan de helft.

Veldwerk van 4-7 maart 2021 vergeleken met veldwerk van 18-21 februari 2021. Doelgroep was algemeen publiek van 18 jaar en ouder en n=648.